

„Pan Tadeusz” — jubileuszowa wystawa Muzeum Literatury

Najnowsza, zatytułowana „Pan Tadeusz” wystawa Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza ma charakter podwójnie jubileuszowy. Jej otwarcie zbiega się bowiem ze 180 rocznicą urodzin poety i z dwudziestopięcioletnim działaniem wystawienniczej muzeum z Rynku Starego Miasta. Pierwsza ekspozycja, otwarta w 1953 roku, także była poświęcona Adamowi Mickiewiczowi.

Działalność wystawiennicza Muzeum Literatury przyniosła mu szczególną pozycję w muzealnictwie warszawskim, wyrobiła markę placówki żywej, poszukującej form służących nie tyle obrazowaniu, co pobudzeniu wrażliwości i wyobraźni widza. Ekspozycje nie mają tu bowiem nigdy charakteru ilustracyjnego, jest natomiast ambicją ich twórców wydobyć z każdego tematu tego, co osobliwe, co decyduje o odmienności dzieła, autora. Ekspонат umieszczony w gablocie jest tylko przedmiotem, ekspонат w połączeniu z formą plastyczną, muzyką, światłem nabiera wyrazistości, często wagi symbolu.

Także jubileuszowa wystawa, która nie ilustruje lecz właśnie inscenizuje „Pana Tadeusza”, wiodąc widza poprzez strofy arcyepoematu, wprowadza go w atmosferę zarówno uwiecznionych przez poetę wydarzeń, jak też tego miejsca i czasu, które wyzwoliły pragnienie powrotu do kraju lat dziecinnych. Miejsce i czas, Paryż lat trzydziestych, są mroczne i posępne — w półciemnej sali duża makieta foto-

graficzna miasta i tylko jeden punkt świetlany rzucony na pierwsze wydanie „Pana Tadeusza”. Ucieczka od emigracyjnych „żałłów, potępieńczych swarów” w kraj lat dziecinnych, kraj szczęśliwości jasny i barwny. Tu wiedzie więc wystawa tropem wspomnień miejsca urodzenia, domu rodzinnego poprzez litograficzne wizerunki Wileńszczyzny, porcelanowe bibeloty w serwantce, meble i portret Kościuszki na ścianie i ten zegar, który wystarczy „pociągnąć za sznurek by zaraz Dąbrowskiego usłyszeć Mazurek”.

Poprzez kostium, rekwizyt teatralny, fragment dekoracji, broń, odtwarza ekspozycja sceny utworu tworząc klimat codzienności i wielkich wydarzeń — przemarsz wojsk Napoleona, zjednoczenie szlachty pod komendą Dąbrowskiego.

Zamyka tę impresję scenograficzną na temat „Pana Tadeusza”, jak na tradycyjną wystawę literacką przystało, zbiór wydań (już w gablotach) dzieł Mickiewicza polskich i obcych — w wielu językach świata. Wystawa, która będzie czynna do końca tego roku, przyciągnie z pewnością wielu stałych i przygodnych gości Muzeum Literatury, do czego gorąco namawiamy.

Komisarzem i autorem scenariusza ekspozycji jest Zofia Wojska-Grodecka, opracowanie plastyczne zaprojektowali Tadeusz i Witold Błażejowscy, zaś towarzyszący wystawie plakat wykonał Jan Młodożeniec (md)